

160/1992 Sb.

ZÁKON
České národní rady

ze dne 19. března 1992

o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních

Změna: 161/1993 Sb.

Změna: 258/2000 Sb.

Změna: 285/2002 Sb.

Změna: 320/2002 Sb.

Změna: 96/2004 Sb.

Změna: 121/2004 Sb.

Změna: 480/2004 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Základní ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje podmínky a rozsah poskytování zdravotní péče v nestátních zdravotnických zařízeních (dále jen "nestátní zařízení") a podmínky provozování nestátních zařízení.

§ 2

Nestátní zařízení

(1) Nestátním zařízením se rozumí jiné zdravotnické zařízení, než zdravotnické zařízení státu. 1)

(2) Provozovat nestátní zařízení může fyzická nebo právnická osoba, která má oprávnění podle tohoto zákona (dále jen "provozovatel").

ČÁST DRUHÁ

Poskytování zdravotní péče

§ 3

Rozsah poskytované zdravotní péče

(1) V nestátních zařízeních lze poskytovat zdravotní péči poradenskou, ošetrovatelskou, diagnostickou, preventivní, rehabilitační, lázeňskou, léčebnou a lékárenskou. V nestátních zařízeních lze poskytovat péči ambulantní i ústavní, včetně poskytování prostředků zdravotnické techniky a dopravní zdravotnické služby sloužící k přepravě nemocných.

(2) V nestátních zařízeních nelze poskytovat zdravotní péči vyhrazenou podle zvláštních předpisů státu. 2)

Podmínky poskytování zdravotní péče

§ 4

(1) Nestátní zařízení musí být pro druh a rozsah jím poskytované zdravotní péče personálně, věcně a technicky vybaveno a musí splňovat požadavky kladené na jeho provoz.

(2) Ministerstvo zdravotnictví České republiky stanoví vyhláškami

- a) hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení,
- b) technické a věcné požadavky na vybavení zdravotnických zařízení.

§ 5

Povinnosti nestátních zařízení

(1) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, vztahují se na poskytování zdravotní péče v nestátních zařízeních, včetně povinností těchto zařízení, zákony o zdravotní péči 3) a předpisy vydané k jejich provedení.

(2) Nestátní zařízení je dále povinno:

- a) poskytovat zdravotní péči jen toho druhu a v tom rozsahu, v jakém je poskytování zdravotní péče stanoveno v rozhodnutí o registraci,
- b) spolupracovat s jinými zdravotnickými zařízeními, pokud je toho třeba při poskytování zdravotní péče,
- c) předem informovat, jaký druh zdravotní péče, v jakém rozsahu a za jakých podmínek poskytuje,
- d) vést provozní a zdravotnickou dokumentaci a plnit úkoly pro všeobecnou a zdravotnickou informační soustavu, 4)
- e) uzavřít smlouvu s krajem příslušným k vydání rozhodnutí o oprávnění, jestliže o to požádá z důvodu zajištění zdravotní péče v obvodu své působnosti, a na jejím základě se v únosné míře 5a) podílet na zajištění potřebných zdravotnických služeb, zejména pohotovostní služby včetně lékařské služby první pomoci, zdravotní péče při hromadných nehodách, otravách a přírodních katastrofách, nařízených šetření, prohlídek a opatření v souvislosti s protiepidemickými opatřeními, prohlídek a posuzování zdravotní způsobilosti osob (např. v odvodním řízení, na vyžádání státních orgánů apod.).

§ 6

Odborná způsobilost

Zdravotní péči v nestátních zařízeních jsou oprávněni poskytovat v rozsahu a způsobem odpovídajícím jejich odborné způsobilosti zdravotničtí pracovníci způsobilí k

výkonu zdravotnického povolání podle zvláštních právních předpisů. 6)

§ 7

Způsob úhrady zdravotní péče

(1) Zdravotní péče v nestátních zařízeních se poskytuje:

- a) bez přímé úhrady od osoby, které byla zdravotní péče poskytnuta 1. na základě všeobecného zdravotního pojištění nebo na základě smluvního zdravotního pojištění, 7)
2. jsou-li náklady poskytnuté zdravotní péče uhrazeny jiným zdravotnickým zařízením nebo jinou právnickou nebo fyzickou osobou na základě smluvního vztahu uzavřeného s provozovatelem nestátního zařízení,
3. pokud od ní provozovatel nestátního zařízení upustí, nebo
- b) za přímou úhradu od osoby, které byla zdravotní péče poskytnuta, anebo
- c) kombinací způsobu úhrady podle písmen a) a b).

(2) Ceny zdravotní péče za přímou úhradu se sjednávají podle zvláštních předpisů. 8)

ČÁST TŘETÍ

Provozování nestátního zařízení

§ 8

Oprávnění k provozování

(1) Oprávnění k provozování nestátního zařízení vzniká rozhodnutím o registraci krajského úřadu příslušného podle místa provozování nestátního zařízení.

(2) Oprávnění k provozování nestátního zařízení, jehož provozovatelem je v hlavním městě Praze fyzická osoba nebo jiná právnická osoba než městská část nebo hlavní město Praha, vzniká rozhodnutím o registraci obvodním úřadem. Oprávnění k provozování nestátního zařízení, jehož provozovatelem je v hlavním městě Praze městská část, vzniká rozhodnutím o registraci Magistrátním úřadem hlavního města Prahy. Oprávnění k provozování nestátního zařízení, jehož provozovatelem je hlavní město Praha, vzniká rozhodnutím o registraci ministerstvem zdravotnictví České republiky.

§ 9

Obecné podmínky registrace

(1) Je-li provozovatelem nestátního zařízení fyzická osoba, musí být plně způsobilá k právním úkonům, bezúhonná a mít odbornou způsobilost a zdravotní způsobilost 6) odpovídající druhu a rozsahu zdravotní péče poskytované nestátním zařízením.

(2) Je-li provozovatelem nestátního zařízení právnická osoba nebo fyzická osoba, která nemá odbornou způsobilost odpovídající druhu a rozsahu zdravotní péče poskytované nestátním zařízením, je povinna ustanovit odborného zástupce, který musí splňovat podmínky uvedené v odstavci 1. Odborný zástupce musí být v pracovním

poměru nebo v obdobném pracovněprávním vztahu k provozovateli nestátního zařízení, pokud není společníkem obchodní společnosti, která je provozovatelem, a odpovídá za odborné vedení nestátního zařízení.

(3) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, ani nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s poskytováním zdravotní péče.

Žádost o registraci

§ 10

(1) Krajský úřad, Magistrát hlavního města Prahy nebo ministerstvo zdravotnictví České republiky (dále jen "orgán příslušný k registraci") provede registraci na základě žádosti provozovatele nestátního zařízení.

(2) Žádost musí obsahovat:

a) jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo, je-li provozovatelem nestátního zařízení fyzická osoba; je-li provozovatelem nestátního zařízení právnická osoba, název, sídlo, právní formu, jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem a jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo odborného zástupce,

b) druh a rozsah poskytování zdravotní péče,

c) místo provozování nestátního zařízení včetně uvedení vlastnického nebo nájemního vztahu,

d) den zahájení provozování nestátního zařízení.

(3) K žádosti o registraci je provozovatel nestátního zařízení povinen připojit tyto doklady:

a) doklad o vzdělání, doklad o zdravotní způsobilosti a doklad o bezúhonnosti, který nesmí být starší tří měsíců, 9)

b) souhlas orgánu příslušného k registraci s personálním a věcným vybavením, s druhem a rozsahem zdravotní péče poskytované nestátním zařízením jde-li o provozování lékárny, vydává osvědčení o věcném a technickém vybavení Státní ústav pro kontrolu léčiv,

c) souhlas Ministerstva zdravotnictví, jde-li o zřízení transplantačního centra, tkáňové banky a střediska pro vyhledávání dárců krvevorných buněk, 9a)

d) osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu vydané Ministerstvem zdravotnictví České republiky podle zvláštního právního předpisu, 9b)

e) provozní řád, schválený příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví, 10)

f) souhlas Státního ústavu pro kontrolu léčiv s věcným a technickým vybavením, jde-li o provozování výdejny zdravotnických prostředků, 9c)

g) souhlas Českého inspektorátu lázní a zřidel, jde-li o provozování nestátního zařízení

lázeňské péče, 12)

h) souhlas ministerstva zdravotnictví České republiky, jde-li o provozování nestátního zařízení zahraniční právnickou nebo fyzickou osobou, s výjimkou státních příslušníků členských států Evropské unie nebo právnických osob splňujících podmínky čl. 48 Smlouvy o založení Evropského společenství,

i) smlouvu se státním zdravotnickým zařízením nebo nestátním zařízením, jejíž účinnost je podmíněna rozhodnutím o registraci, jde-li o poskytování zdravotní péče na základě nájemní smlouvy. Smlouva o nájmu nebo o podnájmu nesmí omezovat nájemce či podnájemce ve svobodném výkonu povolání.

(4) Je-li provozovatelem právnická osoba nebo fyzická osoba uvedená v § 9 odst. 2, týkají se doklady uvedené v odstavci 3 písm. a) nebo b), jakož i písmenech c) a i) jejího odborného zástupce.

(5) Neobsahuje-li žádost údaje uvedené v odstavci 2 nebo k ní není připojen některý z dokladů požadovaných podle odstavce 3, vrátí ji orgán příslušný k registraci žadateli k doplnění. Nedojde-li k doplnění, žádost o registraci zamítne.

§ 11

Rozhodnutí o registraci

(1) Rozhodnutí o registraci obsahuje náležitosti uvedené v § 10 odst. 2.

(2) Orgán příslušný k registraci zašle opis rozhodnutí o registraci příslušnému orgánu vykonávajícímu správu daně, orgánu státní statistiky, příslušné stavovské profesní organizaci ustavené zákonem (dále jen "Komora") 10) a která vydala osvědčení podle § 10 odst. 3 písm. d). Je-li provozovatelem nestátního zařízení fyzická osoba, zašle orgán příslušný k registraci opis rozhodnutí o registraci též orgánu, který provádí její sociální zabezpečení.

Změny a zrušení registrace

§ 12

(1) Provozovatel nestátního zařízení je povinen do 15 dnů oznámit orgánu příslušnému k registraci všechny změny týkající se údajů obsažených v rozhodnutí o registraci a dokladů, které je povinen k žádosti o registraci připojit.

(2) Dojde-li ke změnám týkajícím se údajů obsažených v rozhodnutí o registraci nebo dokladů, které je povinen provozovatel nestátního zařízení připojit k žádosti o registraci, orgán příslušný k registraci rozhodne o změně, popřípadě zrušení registrace. Týkají-li se změny údajů uvedených v § 10 odst. 3 písm. a), b), c), d), e), f), g) a h), vyžádá si před vydáním rozhodnutí vyjádření Komory nebo orgánů, jichž se změna týká.

§ 13

(1) Orgán příslušný k registraci zruší registraci, jestliže

a) provozovatel nestátního zařízení pozbyl osvědčení nebo souhlas nebo způsobilost k

výkonu zdravotnického povolání podle zvláštních právních předpisů 6) nebo povolení; registraci zruší i při závažném nebo opakovaném porušení hygienických a protiepidemických zásad na provoz zdravotnických zařízení, zjištěném orgánem ochrany veřejného zdraví,

b) o to provozovatel nestátního zařízení požádal.

(2) Podat žádost o zrušení registrace je provozovatel nestátního zařízení povinen tři měsíce přede dnem, od něhož žádá registraci zrušit.

(3) Orgán příslušný k registraci může registraci zrušit, jestliže provozovatel porušuje podmínky nebo povinnosti vyplývající z rozhodnutí o registraci, z tohoto zákona, ze zákona o péči o zdraví lidu, 3) zákona o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, 12a) popřípadě požaduje v rozporu s obecně závaznými právními předpisy finanční úhradu za zdravotní péči nebo za přijetí pacienta do péče.

(4) Orgán příslušný k registraci zašle opis rozhodnutí o změně nebo zrušení registrace orgánům uvedeným v § 11 odst. 2 a též zdravotní pojišťovně, s níž je zdravotnické zařízení ve smluvním vztahu.

(5) Pro zrušení registrace nestátních zařízení podle odstavce 1 písm. b) platí dále zvláštní předpis. 13)

ČÁST ČTVRTÁ

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

§ 14 Pokuty

(1) Orgán příslušný k registraci může provozovateli uložit pokutu za porušení povinnosti vyplývající z tohoto zákona, s výjimkou povinnosti podle § 13 odst. 2, ze zákona o péči o zdraví lidu, 3) ze zákona o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky 12a) a dále v případě, že provozovatel požaduje v rozporu s obecně závaznými právními předpisy finanční úhradu za zdravotní péči nebo za přijetí pacienta do péče.

(2) Pokutu lze uložit do tří měsíců ode dne, kdy se orgán příslušný k registraci dověděl o porušení povinnosti, která opravňuje k uložení pokuty, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy ji provozovatel nestátního zařízení porušil.

(3) Správu pokut vykonává orgán příslušný k registraci, který pokutu uložil. Pokuty jsou příjmem rozpočtu orgánu příslušného k registraci.

Pojištění odpovědnosti za škodu

§ 15

Zaměstnává-li provozovatel nestátního zařízení alespoň jednoho pracovníka, je povinen uzavřít smluvní pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou jeho zaměstnancům

při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi, za kterou provozovatel odpovídá. Provozovatel nestátního zařízení je povinen uzavřít smluvní pojištění vždy tak, aby smlouva o pojištění byla účinná ke dni vzniku pracovního poměru.

§ 16

Provozovatel nestátního zařízení je povinen před zahájením činnosti uzavřít smlouvu s pojišťovnou vykonávající činnosti na území České republiky o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou občanům v souvislosti s poskytováním zdravotní péče. Toto pojištění musí trvat po celou dobu, po kterou provozovatel nestátního zařízení poskytuje zdravotní péči.

§ 17

Odbornost poskytované péče

(1) Na odbornost poskytované zdravotní péče dbají u svých členů příslušné Komory. 14)

(2) Na odbornost poskytované péče v ostatních případech dbá orgán příslušný k registraci podle místa provozování nestátního zařízení. Přitom spolupracuje s ministerstvem zdravotnictví České republiky, s profesními organizacemi a profesními občanskými sdruženími. 15)

§ 18

Rozhodování

Na rozhodování podle tohoto zákona se vztahují obecné předpisy o správním řízení. Tyto předpisy se vztahují i na rozhodování podle § 10 odst. 3 písm. b), f), g) a h).

§ 19

Pracovněprávní vztahy mezi provozovatelem nestátního zařízení a jeho pracovníky se řídí zvláštními předpisy. 16)

§ 20

Do 31. prosince 1993 zasílá orgán příslušný k registraci opis rozhodnutí podle § 11 odst. 2 též Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.

§ 21

Zdravotnická zařízení, která byla ke dni účinnosti tohoto zákona zřízena nebo spravována obcemi, 17) se považují za nestátní zařízení ve smyslu tohoto zákona. Tato nestátní zařízení musí splnit podmínky stanovené tímto zákonem nejpozději do 31. prosince 1992.

§ 21a

Působnosti stanovené krajskému úřadu podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 21b

Provozovatelé nestátních zdravotnických zařízení, kteří jsou fyzickými osobami a ke dni 31. prosince 2003 účtovali v soustavě jednoduchého účetnictví, splní svoji zákonnou povinnost stanovenou v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 160/1992 Sb. , ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 121/2004 Sb. , pokud k 1. lednu 2004 vedou daňovou evidenci nebo účetnictví podle zvláštního právního předpisu.

§ 22

Zákon České národní rady č. 220/1991 Sb. , o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, se mění a doplňuje takto:

1. V § 2 odst. 2 písm. c) za slova "svých členů" se doplňují slova "a k výkonu funkce odborných zástupců podle zvláštního předpisu a vedoucích lékařů a primářů v nestátních zdravotnických zařízeních".

2. V § 2 odst. 2 písm. d) se slova "soukromé praxe svých členů" nahrazují slovy "podle písmena c) ".

§ 23 Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 15. dubna 1992.

**Burešová v.r.
Pithart v.r.**

**Příl.
zrušena
Vybraná ustanovení novel**

Čl.III zákona č. 121/2004 Sb.

Přechodné ustanovení

Platnost osvědčení k výkonu soukromé praxe vydaného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona Komorou podle § 2 odst. 2 písm. c) a d) zákona č. 220/1991 Sb. , o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění pozdějších předpisů, zůstává nedotčena.

1) § 11 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb. , o péči a zdraví lidu, ve znění zákona ČNR č. 548/1991 Sb.

2) Např. § 34 , 71 a 75 zákona č. 20/1966 Sb. , ve znění zákona ČNR č. 425/1990 Sb. a zákona ČNR č. 548/1991 Sb.

3) Zákon č. 20/1966 Sb. , ve znění zákona ČNR č. 210/1990 Sb. , zákona ČNR č. 425/1990 Sb. , zákona č. 548/1991 Sb. a zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

4) § 22 zákona č. 21/1971 Sb. , o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací, ve znění zákona č. 128/1989 Sb.

5a) § 16 nařízení vlády ČR č. 216/1992 Sb. , kterým se vydává Zdravotní řád a provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 550/1991 Sb. , o všeobecném zdravotním pojištění, ve znění nařízení vlády ČR č. 50/1993 Sb.

6) Zákon č. 95/2004 Sb. , o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta.

Zákon č. 96/2004 Sb. , o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).

7) Zákon ČNR č. 550/1991 Sb. , o všeobecném zdravotním pojištění.

8) Zákon č. 526/1990 Sb. , o cenách.

9) § 3 zákona č. 95/2004 Sb.

§ 3 zákona č. 96/2004 Sb.

9a) § 70 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb. , ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 285/2002 Sb. , o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon).

9b) Zákon č. 96/2004 Sb.

9c) Vyhláška č. 49/1993 Sb. , o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení, ve znění pozdějších předpisů.

10) § 15 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. , o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

10) § 15 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. , o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.

12) Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky č. 26/1972 Sb. , o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů.

12a) § 26 zákona ČNR č. 551/1991 Sb. , o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.

13) Čl. II zákona č. 548/1991 Sb. , kterým se mění a doplňuje zákon č. 20/1966 Sb.

14) § 2 odst. 1 písm. a) zákona ČNR č. 220/1991 Sb.

15) § 10a zákona č. 20/1966 Sb. , ve znění zákona č. 548/1991 Sb. Zákon č. 83/1990

Sb. , o sdružování občanů, ve znění zákona č. 300/1990 Sb. a zákona č. 513/1991 Sb.

16) Zákon č. 65/1965 Sb. , zákoník práce, v platném znění, a předpisy jej provádějící.

17) § 14 odst. 2 písm. b) zákona ČNR č. 367/1990 Sb. , o obcích (obecní zřízení). § 10 zákona ČNR č. 418/1990 Sb. , o hlavním městě Praze. § 5 odst. 1 písm. b) zákona ČNR č. 172/1991 Sb. , o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí.